

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pauli Segneri Societatis Jesu Brevis Vitæ Historia
cum ejusdem Concordia Quietis & Laboris in Oratione,
Expositione in Psalmum Miserere, Considerationibus de
Inferno, Expositione Cantici ...**

Massei, Giuseppe

AUGUSTÆ Vindel. & DILINGÆ, 1707

VD18 12383155

§. LXI. Insignis sui in hoc genere Victoria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47773](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-47773)

bus Genuensibus colloqueretur, narravit iisdem, quām
commode ac honorificè quodam loco esset habitus, quām-
que se viro cuidam illustri obligatum agnosceret, qui tantis
in caloribus de nivibus illi abundē prospexit. Insti-
runt apud ipsum nonnulli, postremis Excursionum annis,
ne amplius nudis per vias pedibus incederet, sed tum solūm
poneret calceos, cùm jam loco sacris laboribus destinato
propinquaret, omnibus his eodem semper responso obvia-
bat. Avertat à me DEUS ejusmodi hypocrisin: toto itine-
re aut calceatus ibo, aut nudipes. Non semel tamen usu-
venit, ut, cùm nudis pedibus ad ipsas usque urbis alicujus
portas accessisset, in ingressu subinde calceos resumeret, nisi
forte urbs illa Sacræ Excursioni destinata esset. Neque eti-
am refugit sejugi curru vehi, ut Genuæ, Mutinæ, & Par-
mæ ipfi evenit; sèpius tamen quām uspiam Faventia, ubi
Eminentissimus Rosettus hoc ipfi honoris exhibuit, qui
tanquam æquus rerum ac virtutis æstimator hanc ejus talia
commoda non aspernantis humanitatem virtuti tribuit, &
in sermone cum aliis, laudibus celebravit. Nec aliter si-
milem actum interpretatus est Sacer Anconæ Qnæsitor, qui
cùm ab bibendum aliquando Patrem invitasset, is invitanti
statim condixit, tam non imminutâ inde præclaræ virtutis
existimatione, ut potiùs apud virum illum Religiosum mul-
tum augesceret.

§. LXI.

Insignis sui in hoc genere victoria.

Satis non fuit P. Paulo non quærere honores ac plausus,
sed insuper multis omnino modis sui contemptum &

Q 2

despica-

despiciationem desiderabat & procurabat. Ad desideria quod spectat, sufficiat ad hoc afferendum verba afferre, quæ ipse met in sua, quæ toties diximus, adversaria retulit. Molesta, inquit, valdè mihi per hos dies fuit quædam tentatio; erat autem hæc: cùm offerre me D E O vellem paratum promptumque ad ferendum ejus amore quidquid grave ac durum foret, imò id ipsum rogare, una quædam se difficultas offerebat ut insuperabilis, si nimirum inter dicendum pro concione memoriz lapsu progreedi non possem. Non se expediebat hic naturæ propensio. Parte siquidem unâ agnoscebat se obligatam ad acceptandum promptissimè à divina manu, quidquid demum hæc dedisset: parte tamen alterâ metuebat, ne hæc promptitudo sortiretur effetum, & DEUS re ipsa vellet meæ voluntatis sinceritatem periclitari: unde in me nascebatur ingens timor, qui mihi inter offerendum quodammodo guttur stringebat, faciebatque ut propè hæsitarem. Aperui Patri Spirituali internam hanc luctam, & ut ipse suaserat, studui ea de re porro non cogitare: vult enim DEUS ut munere mihi injuncto meliore quo fieri potest modo fungar. Hoc deinde mane rediit tentatio eadem, unde ego DEI gratiâ opitulante pervici me ipsum, & studui timorem hunc meum mutare in desiderium, & vehementer rogavi DEUM, ut hoc ipso mane sine ret mihi obvenire hanc rem adeò naturæ meæ molestam, cùm habenda mihi sit Concio coram confertissima multitudine. Hoc tamen me non impedit, quò minus liberè dicam; quia jam timori successit desiderium: & hoc erat in quo ego abetrabam: facit siquidem metus, ne alacriter & animosè dicam; idquod desiderium non facit. Non idcirco quidquam à me omittendum diligentia tam ut memoria complectar, quām ut postea perorem quām possū op. timè;

timè; imò hac ipsa de causâ nihil prætermittendum: tum siquidem, si fefellerit memoria, certus sum, quod id sit opus DEI, & manebo planè contentus; cùm è diverso siquid omittarē diligentia, penes me culpa resideret. Hoc animi generoso decreto credo me pervicisse difficultatem; neque enim ad hoc usque tempus ulla se res animo objicit, quam videar mihi DEI amore non alacriter toleraturus, si quidem suâ DEUS gratiâ adjuverit.

Desideriis viri tam sanctis respondebant omni ex parte opera, quibus non solum nihil spectabat vanitatis, sed unicè eò cuncta referebat ut despiceretur. Præditus ille erat, ut nemo nescit, præclaris omnino dotibus non literarum minus, quām divinioris scientiæ, promptosque habebat modos aptissimos, quibus etiam civiles controversiæ complicerentur: unde earum sanè quām multas, quæ vel inter Principes extiterant, composuit ac sustulit. Utut autem ista essent, nunquam tamen ille suo se regere arbitrio voluit in reulla momenti majoris, sed alieno utebatur consilio, illud Sapientis effatum eam in rem afferre solitus. *Fili siue consilio nihil facias, & post factum non paenitebit.* At Eccl. 32. que hoc in genere singulari laude dignissimam censeo illam animi demissionem, quā in iis quæ docuit, scripsitque usus est: quod equidem paycorum est, & è diverso plus satis verum illud Poëtæ: *Qui velit ingenio cedere, nullus erit.* Suspiciebat eruditus orbis P. Segneri ut insignem Doctorem, & ipse nihilominus, perinde ac si de simplicissima & indoctissima esset tribu nunquam non facilis ac promptus erat ad mutandum delendūmque, quidquid alias, etiam ingenio & doctrinâ multo inferior, suggestisset. Patrum aliquis, quem Rectorem annis pluribus habuit, testatur, P. Paulum ad se accedere solitum animi demissione tantâ, ut rubeat.

Q 3

borēm

borem ipsi excuteret, visumque sibi Tironis instar, sic ut cùm verecundiā prohiberi erederetur, ne quod volebat, proponeret, animos ipsi ad proponendum addere necesse esset. Petiit aliquando nescio quid promovendæ lucubrationum suarum editioni, Florentiæ: at cùm Superior difficultatis aliquid opposuisset & incommodi non magni, quod Collegio inde obventurum existimabat, P. Paulus pudore suffusus veniam petiit, quod id ausus esset propone-re, tam uberes inter lacrymas, ut jam nec ipse Superior tenere easdem posset. Canebantur in Supplicatione publica Litaniæ Beatissimæ Matris: accessit ille proprius ad Sacerdotem, qui præcinebat, cum dicto hoc unico: Minus re-ctè canis. Vixum est DEI servo id delictum ejusmodi, ut illumet diei vesperi cubiculum Sacerdotis accesserit, & de genibus veniam rogârit suæ in corrigendo temeritatis. Imperaverat P. Minister aliquid Coquo in gratiam P. Segneri: at Coquus ægrè tulit imperium, & turbationis aliquid præ-setulit. P. Paulus cùm id resciisset tam non est indignatus hominis rusticati, ut sequenti manè eum conveniret, & verbis humanissimis rogaret veniam molestiæ suâ illi causâ allatæ. Superiores Socium illi addiderant, qui cubiculi munditiem curaret. At P. Paulus quoad ipse per se potuit, alterius operâ non est usus; sed verrebat suis manibus cubiculum, & ceteris abjectissimis ministeriis defungebatur. Nec contentus sibimet id præstisset, studebat idem-met obsequij genus proximè habitanti clam præstare. In sacris expeditionibus crebrè abluebat pedes suorum Sociorum, multorumque peregrinorum inopum, qui illuc male compiti & luto ac fôrdibus obliti adventabant. Confue-verat præterea summo mane ante alios strato se proripere, & perductâ ad finem Meditatione, mediâ etiam, & quan-tumvis

tumvis sævâ hieme, ipso adeò etiam postremo vitæ suæ anno Romæ, ibat nudipes ad Odæum, à quo in Templum prospectus erat, & cùm ibi sese flagris dirè concidisset, ibat ad fratrem Adjutorem, cui multum fidebat, sivebat ejus pedibus oscula, variisque aliis modis coram illo se abjiciebat; atque hac ratione parabat se ad divinum Sacrificium peragendum, ad quod ejusdem fratri operâ utebatur. Eò autem usque se abjecit, ut collum, caput ac vultum conculari sibi aliquando juberet, multisque interim se probris ac contumeliis onerari.

§. LXII.

Abiectè admodum de se sentit.

Sed mirum non est P. Paulum talia agere solitum, cùm tam longè aliter de se sentiret ipsemet, quām res poscebat, ut velut planè oblitus & innocentiae, & egregiarum virtutum suarum, maximum se peccatorem existimat. Talem se ipse multoties profitebatur tam in Concionibus publicis, quām privato cum amicorum intimis sermone. Non tamen hæc ipsi verba in ore duntaxat nascebantur ex assuetudine, aut affectatâ submissione, ut aliquibus assolet; sed imo prorumpabant è pectore, sic ut si quis hujus rei mentionem intulisset, facies illi confessim tota ignesceret, & calentes lacrymæ crumperent. Illa tot actanta cultus, estimationis ac reverentiae, de quibus tam multa in medium allata sunt, argumenta, tantum abest, ut ullam elationis præberent occasionem, ut è diverso altius animo ejus insculperent, quām de se conceperat, opinionem hominis verè conscelerati: unde sæpe ad Patrem

Socium